

ΑΡΤΟΤΙΝΑ

Η ΓΕΝΕΤΕΙΡΑ ΤΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΔΙΑΚΟΥ

Τρίμηνη Ενημερωτική και Πολιτιστική Έκδοση του Συλλόγου Αρτοτινών Φωκίδας

Χρόνος 22ος • Αριθμός φύλλου 123 • Ιούλιος - Αύγουστος - Σεπτέμβριος 2015 • Γραφεία: Αλκέτου 56 Βύρωνας 16232 Αθήνα
Τηλ. - Fax.: 210 - 7655568 • e-mail: artotina.diakos@gmail.com

ΔΙΑΚΕΙΑ 2015

Όπως κάθε καλοκαίρι, έτσι και φέτος, πραγματοποιήθηκαν στην Αρτοτίνα οι πολιτιστικές εκδηλώσεις «ΔΙΑΚΕΙΑ

τρεις πρώτοι νικητές δημοσιεύονται στη σελ. 7). Το πρόγραμμα του Σαββάτου έκλεισε με την παρουσίαση παραδοσιακών χορών από

Επιμνημόσυνη Δέηση

2015». Οι εκδηλώσεις ξεκίνησαν το απόγευμα της Παρασκευής 21-8-2015 με τη διεξαγωγή δύο αγώνων ποδοσφαίρου και αγώνων λιθοβολίας. Το αγωνιστικό σκέλος των εκδηλώσεων συνεχίστηκε το

όλη την Ελλάδα, από το θαυμάσιο χορευτικό του Ναυπακτιακού Χορευτικού Ομίλου Φίλων Ελληνικής Παράδοσης «ΝΑΥΣ».

Η τρίτη ημέρα των εκδηλώσεων, η Κυριακή 23-8-2015 αφιερώθηκε

Κατάθεση στεφάνου από το Δήμαρχο Δωρίδος

απόγευμα του Σαββάτου 22-8-2015 με αγώνες ανωμάλου δρόμου 1000, 1.500 και 2.000 μέτρων και ακολούθησε η απονομή των αντίστοιχων επάθλων στους νικητές. (Οι

αυστηρά και μόνο στη μνήμη και την απότιση φόρου τιμής σε όλους τους Αρτοτινούς αγωνιστές του

Συνέχεια στη σελ. 4

Αρτοτίνα

Εδώ γεννήθηκε ο Αθ. Διάκος

5 | | Αρτοτίνα (1)· πρ. τὰ ἀνωτ.
καὶ οἶνος· 1 ποτ. 5 ρεύματα
χρήσιμα. | 199 | 1052

(1) Ἡ Αρτοτίνα ἦν πατρίς τοῦ περιφήμου ἥρωος Διάκου (Ἀθανασίου), ὃς ὑψώσας πρῶτος τὴν σημαίαν τῆς ἐπαναστάσεως τῇ 28 Μαρτίου 1821 καὶ ὀρίστεισας κατὰ τὴν Λεβαδίαν καὶ ἀλλοχοῦ, ἐμαρτύρησε, συλληφθεὶς καὶ ἀναγχολοπισθεὶς εἰς Λαμίαν ὑπὸ τοῦ Ὀμέρ-Βριόνου.

Από το βιβλίο «ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ»
του Ιάκωβου Ραγκαβή, τόμος Α, σελ. 576, Αθήνα 1853

ΛΑΪΚΗ ΒΡΑΔΙΑ

Εξαιρετική επιτυχία και μεγάλη απήχηση είχε η διοργάνωση λαϊκής βραδιάς στις 25-8-2015, στην Αρτοτίνα. Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια των πολιτιστικών εκδηλώσεων «ΔΙΑΚΕΙΑ 2015» και ήταν κάτι που για πρώτη φορά γινόταν στο χωριό μας. Η πλατεία ήταν κατάμεστη και το κέφι και ο χορός κράτησαν με αμείωτη ένταση μέχρι το ξημέρωμα και τούτο χάρις στο εξαιρετικά προσεγμένο πρόγραμμα και το πλούσιο ρεπερτόριο λαϊκών τραγουδιών, σε συνδυασμό με την άψογη εκτέλεσή τους από τους μουσικούς της ορχήστρας, που την αποτελούσαν: Η **Μαρία Τσάμη** στο τραγούδι, ο **Δημήτρης Τριανταφυλλίδης** στην κιθάρα και το τραγούδι, ο **Παναγιώτης Μπουζέας** στο μπουζούκι, ο **Θοδωρής Χριστόπουλος** στα πλήκτρα και ο **Νίκος Γεωργίου** στον ήχο.

Ναυπακτιακός Χορευτικός Όμιλος Φίλων Ελληνικής Παράδοσης «ΝΑΥΣ».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΑΜΟΙ

Ένας ωραίος γάμος

Σε ευχάριστη ατμόσφαιρα, στις 11 Ιουλίου 2015 και στον Ιερό Ναό Αγίας Παρασκευής Καπανδριτίου, έγινε ο γάμος της αγαπημένης μας ανιψιάς **Μαρίας Ι. Μπραούνου** και του εκλεκτού νέου **Θανάση Μπαουστάνου**.

Τα στέφανα άλλαξαν τα πρωτοξάδελφια της νύφης, Βασίλης και Έλενα Παλασκώνη.

Στο νέο ξεκίνημα της ζωής τους, συνόδευσαν το ωραίο ζευγάρι, οι γονείς τους, οι συγγενείς, οι φίλοι και πολλοί

άλλοι, προσκεκλημένοι του ζεύγους και των γονιών τους, στο κτήμα «ΛΙΟΣΑΤΗ» στις Αφίδνες Αττικής, σ' ένα ειδυλλιακό περιβάλλον, όπου πραγματοποιήθηκε η δεξίωση, με πλούσια εδέσματα και τρικούβεργο γλέντι μέχρι τις πρωινές ώρες.

Ευχόμαστε, ολόψυχα, στο ζεύγος, υγεία και κάθε χαρά και ευτυχία. Στους γονείς τους, να τους ζήσουν και να τους χαίρονται και στους κουμπάρους να είναι πάντα άξιοι.

*Ο θεός και η θεία
Μίμης και Βούλα Κανούρη*

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

• Η οικογένεια **Βαγγέλη και Ιωάννας Γρηγοροπούλου**, στις 21-6-2015, βάπτισαν στην Αθήνα την κορούλα τους και το

όνομα αυτής **Αργυρώ**. Ο παππούς Βασίλειος Γρηγορόπουλος, τους εύχεται, υγεία και τύχη καλή.

ΕΠΙΤΥΧΙΕΣ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

• Ο **Γεώργιος Κούρλης** του Ιωάννου, πέτυχε στο Τμήμα Διεθνών, Ευρωπαϊκών και Περιφερειακών Σπουδών του Πάντειου Πανεπιστημίου.

• Η **Μαρία Λάγιου** του Αλεξάνδρου και της Ελένης Κούρλη, πέτυχε στο Τμήμα Νοσηλευτικής των ΤΕΙ Πατρών.

• Ο **Κων/νος Χατζηλιάς**, γιος της Σταματίας Κ. Μαυραγάνη, πέτυχε στο Τμήμα Μηχανικών Πληροφορικής του ΤΕΙ Αθηνών.

Το Δ.Σ. του Συλλόγου τους εύχεται υγεία, καλές σπουδές και να έχουν πάντα επιτυχίες.

ΘΑΝΑΤΟΙ

• Την 16-7-2015 απεβίωσε στην Αθήνα, σε ηλικία 91 ετών, ο **Βασίλειος Γ. Μαμαλούγκας**. Η νεκρώσιμη ακολουθία και η ταφή του έγιναν την 18-7-2015 στο Νεκροταφείο Βύρωνα.

• Την 27-7-2015 απεβίωσε στο Μεσολόγγι, σε ηλικία 93 ετών, η **Γεωργία Κ. Κούρλη**. Η νεκρώσιμη ακολουθία και η ταφή της έγιναν την 28-7-2015 στην Αρτοτίνα.

• Την 30-7-2015 απεβίωσε στο Ευάλιο, η **Ελένη Κ. Διαμαντοπούλου**. Η νεκρώσιμη ακολουθία και η ταφή της έγιναν την 31-7-2015 στην Αρτοτίνα.

• Απεβίωσε στην Αθήνα, σε ηλικία 78

ετών, ο **Δημήτριος Φ. Παπανικολάου**. Η νεκρώσιμη ακολουθία και η ταφή του έγιναν την 10-9-2015 στην Αρτοτίνα.

• Την 1-10-2015 απεβίωσε στην Αθήνα, σε ηλικία 44 ετών, ο **Βασίλειος Ι. Κρανιάς**. Η νεκρώσιμη ακολουθία και η ταφή του έγιναν την 2-10-2015 στο Νεκροταφείο Αγίων Αναργύρων.

• Την 3-10-2015 απεβίωσε στην Αρτοτίνα, σε ηλικία 71 ετών, ο **Παναγιωτίδης Στυλιανός** σύζυγος της Μαρίας Διάκου. Η νεκρώσιμη ακολουθία και η ταφή του έγιναν την 4-10-2015 στην Αρτοτίνα.

Θερμά συλλυπητήρια στους οικείους τους.

ΔΩΡΕΕΣ

• Με τη συμπλήρωση 40 ημερών από το θάνατο του πολυαγαπημένου μας συζύγου, πατέρα και παππού **ΛΟΥΚΑ Γ. ΛΟΥΚΟΠΟΥΛΟΥ**, η σύζυγος Βάσω, τα τέκνα Γρηγόρης-Ηρώ και οι εγγονοί Λουκάς και Χρήστος διέθεσαν για τους σκοπούς του Συλλόγου το ποσό των 200€.

ΑΡΤΟΤΙΝΑ

Η ΓΕΝΕΤΕΙΡΑ ΤΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΔΙΑΚΟΥ

Τρίμηνη ενημερωτική
πολιτιστική έκδοση
Ιδιοκτησία του Συλλόγου
Αρτοτινών Φωκίδας
Ν. Π. μη κερδοσκοπικό
Α.Φ.Μ. 090361430
Γραφεία: Αλκέτου 56 Βύρωνα
16232 Τηλ. & Fax: 210 7655568
Συντακτική Επιτροπή:
Κούρλης Ιωάννης
Βήλος Γεώργιος
Ράπτης Βασίλειος
Μαυραγάνη Αντωνία
Μαυραγάνης Περικλής
Μαυραγάνης Ιωάννης

Κουλόπουλος Κωνσταντίνος
Τσέλιου Χριστίνα
Τσορτέκης Ιωάννης
Εκδότης - Διευθυντής:
Γιάννης Κούρλης
Τηλ.: 210 6749561
Κιν.: 6972097589
e-mail: artotina.diakos@gmail.com
Ηλεκτρονική σελιδοποίηση
Εκτύπωση - διέκδορα:
Εκδόσεις Γραφικές Τέχνες
Καρπούζη Αριστέα & Υιοί Ο. Ε.
Θεοδοσίου 23 Ίλιον Τ.Κ. 13121
Τηλ.-Fax: 210 2619003
e-mail: karpouzi@otenet.gr

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ ΙΩΑΝ.	20,00 €
ΑΛΕΞΑΝΔΡΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ ΧΡΗΣ.	30,00 €
ΑΜΑΡΑΝΤΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΠΥΡ.	20,00 €
ΒΗΛΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ ΘΕΟΔ.	50,00 €
ΓΑΪΤΑΝΗ ΑΣΠΑΣΙΑ ΚΩΝ.	20,00 €
ΓΑΪΤΑΝΗ ΦΡΟΣΩ ΚΩΝ.	20,00 €
ΓΚΙΝΗ-ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ ΒΙΒΗ	30,00 €
ΓΡΗΓΟΡΑΚΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ ΙΩΑΝ.	15,00 €
ΓΡΗΓΟΡΟΠΟΥΛΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	15,00 €
ΔΙΑΜΑΝΤΗ-ΚΑΤΣΑΡΟΥ ΕΥΘΥΜΙΑ	10,00 €
ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ ΜΑΡΙΑ	50,00 €
ΔΡΟΣΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	15,00 €
ΖΑΡΟΝΙΚΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ ΙΩΑΝ.	50,00 €
ΖΟΥΜΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΣ.	25,00 €
ΚΑΚΑΛΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΩΝ.	50,00 €
ΚΑΚΑΛΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΩΝ.	20,00 €
ΚΑΚΑΛΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ ΑΘΑΝ.	50,00 €
ΚΑΚΚΑΛΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΙΩΑΝ.	20,00 €
ΚΑΚΚΑΛΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΩΝ.	20,00 €
ΚΑΚΚΑΛΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΕΩΡ.	20,00 €
ΚΑΚΚΑΛΗΣ ΙΩΑΝ. ΓΕΩΡ.	20,00 €
ΚΑΝΟΥΡΗ-ΣΤΑΜΟΥΤΣΟΥ ΕΥΘΥΜΙΑ	20,00 €
ΚΑΠΠΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΩΝ.	10,00 €
ΚΑΤΣΑΡΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΙΩΑΝ.	20,00 €
ΚΑΤΣΑΡΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΑΣ.	20,00 €
ΚΟΚΚΑΛΙΑ ΓΙΑΝΝΟΥΛΑ ΒΑΣ.	50,00 €
ΚΟΚΚΑΛΙΑΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ ΒΑΣ.	100,00 €
ΚΟΚΚΟΡΗ ΦΡΟΣΩ	20,00 €
ΚΟΚΚΟΡΗΣ ΣΠΥΡΟΣ ΔΗΜ.	20,00 €
ΚΟΚΚΟΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΝΔ.	50,00 €
ΚΟΛΟΒΟΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ ΑΘ.	50,00 €
ΚΟΛΟΒΟΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ ΚΑΛ.	15,00 €
ΚΟΛΟΒΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΘΑΝ.	20,00 €
ΚΟΛΟΒΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΑΛ.	15,00 €
ΚΟΡΔΟΠΑΤΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ ΕΠΑΜ.	20,00 €
ΚΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ ΣΠΥΡΟΣ ΙΩΑΝ.	50,00 €
ΚΟΥΛΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΙΩΑΝ.	50,00 €
ΚΟΥΡΛΗ ΑΘΗΝΑ ΙΩΑΝ.	30,00 €
ΚΟΥΡΛΗ-ΜΑΚΡΗ ΜΑΡΘΑ	20,00 €
ΚΟΥΡΛΗΣ ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΚΩΝ.	20,00 €
ΚΟΥΤΣΟΒΟΥΛΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΘΑΝ.	20,00 €
ΛΑΜΠΙΔΗΣ ΗΛΙΑΣ	20,00 €
ΛΑΜΠΡΟΥ ΑΓΓΕΛΙΚΗ	15,00 €
ΛΟΥΚΟΠΟΥΛΟΥ ΒΑΣΩ	20,00 €
ΜΑΥΡΑΓΑΝΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΝΙΚ.	20,00 €
ΜΑΥΡΑΓΑΝΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΑΘΑΝ.	10,00 €
ΜΑΥΡΑΓΑΝΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΘΑΝ.	20,00 €
ΜΠΑΛΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΝΙΚ.	20,00 €
ΜΠΑΤΣΙΑΟΥΡΑΣ ΘΕΟΦΑΝΗΣ	20,00 €
ΝΤΖΑΦΕΡΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΘΑΝ.	20,00 €
ΝΤΖΕΛΕΠΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΣ.	10,00 €
ΠΑΚΛΑΤΖΗ ΑΘΗΝΑ	10,00 €
ΠΑΛΑΣΚΩΝΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΑΡ.	10,00 €
ΠΑΛΑΣΚΩΝΗ ΑΜΑΛΙΑ ΑΘ.	10,00 €
ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	20,00 €
ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΓΕΩΡ.	30,00 €
ΠΛΑΚΑ ΓΕΩΡΓΙΑ ΒΑΣ.	20,00 €
ΡΕΓΚΟΥΖΑΣ ΑΔΑΜ ΠΑΝ.	20,00 €
ΣΕΡΕΝΤΕΛΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ ΘΕΟΔ.	30,00 €
ΣΙΑΠΕΡΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΙΩΑΝ.	30,00 €
ΣΤΑΜΑΤΟΠΟΥΛΟΣ ΙΩΑΝ. ΞΕΝ.	20,00 €
ΣΤΑΜΑΤΟΠΟΥΛΟΣ ΞΕΝΟΦΩΝ ΙΩΑΝ.	20,00 €
ΣΤΑΜΑΤΟΠΟΥΛΟΥ-ΜΑΤΣΟΥΚΑ ΒΑΣ.	20,00 €
ΣΤΑΥΡΟΥ ΚΩΝ/ΝΟΣ ΙΩΑΝ.	20,00 €
ΤΑΜΠΑΚΑΚΗΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ	30,00 €
ΤΡΙΒΗΛΟΣ ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΚΩΝ.	40,00 €
ΤΡΙΒΗΛΟΥ ΜΑΡΙΑ ΒΑΣ.	20,00 €
ΤΡΙΒΗΛΟΥ ΧΡΥΣΑ ΒΑΣ.	20,00 €
ΤΣΑΜΑΔΙΑ ΕΥΘΥΜΙΑ ΙΩΑΝ.	20,00 €
ΤΣΑΜΑΔΙΑ ΜΑΡΙΑ ΙΩΑΝ.	20,00 €
ΤΣΑΜΑΔΙΑΣ ΦΩΤΙΟΣ ΙΩΑΝ.	50,00 €
ΤΣΕΛΙΟΥ ΕΛΕΝΗ ΙΩΑΝ.	20,00 €
ΤΣΕΛΙΟΥ ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΙΩΑΝ.	20,00 €
ΤΣΕΛΙΟΥ ΜΑΡΙΑ ΙΩΑΝ.	20,00 €
ΤΣΟΥΜΑΣ ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ	20,00 €
ΦΛΕΤΟΥΡΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ ΒΑΣ.	20,00 €
ΨΩΝΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ ΓΕΩΡ.	50,00 €

ΦΛΑΜΠΟΥΡΟ

Με μεγάλη επιτυχία γιορτάστηκε και φέτος η μνήμη Αποτομής της Τιμίας Κεφαλής Ιωάννου του Προδρόμου, και πραγματοποιήθηκαν οι εκδηλώσεις «ΦΛΑΜΠΟΥΡΟ». Αθρόα ήταν η συμμετοχή των προσκυνητών στο Μέγα Πανηγυρικό Εσπερινό και τη Θεία Λει-

Τιμητική Φρουρά στην Είσοδο του Κελιού του Διάκου

τουργία που τελέσθηκαν το βράδυ της 28ης και το πρωί της 29ης Αυγούστου αντίστοιχα στο Μοναστήρι του Αϊ Γιάννη στην Αρ-

Περιορά Αγίας Εικόνας Αποκεφάλισης Προδρόμου

τοτίνα. Στη Θεία Λειτουργία παραβρέθηκαν, ευλαβικοί προσκυνητές, οι βουλευτές κ.κ. **Κωστοπαναγιώτου Ηλίας** και **Θεοχάρης Χάρης**. Το απόγευμα της 29ης Αυγούστου πραγματοποιήθηκε το παραδοσιακό ΦΛΑΜΠΟΥΡΟ. Νέες και νέοι, άνδρες και γυναίκες όλων των ηλικιών ντυμένοι με παραδοσιακές φορεσιές και τη

Η Έξοδος "Φουστανέλα με γαζί..."

συνοδεία παραδοσιακών μουσικών οργάνων, του ιερέα του χωριού και των επισήμων, ξεκινώντας από το χώρο όπου ευρίσκετο το σπίτι που γεννήθηκε ο **Θανάσης Διάκος**, κατέβηκαν τραγουδώντας στην πλατεία του χωριού όπου χόρεψαν το παραδοσιακό τσάμικο και το συρτό. Εντυπωσιακή και καταχειροκροτούμενη ήταν η απο-

Πριν το Ξεκίνημα στο Χώρο της Οικίας Γέννησης του Θανάση Διάκου

«φουστανέλα με γαζί, ποιος λεβέντης τη φορεί!». Το γλέντι και

χώρηση των τσολιάδων και των βλαχοπούλων, χορεύοντας όπως πάντα, το παραδοσιακό τραγούδι

ο χορός συνεχίσθηκαν και μετά την αποχώρηση των φουστανελάδων και κράτησαν μέχρι το ξημέρωμα.

Η ΑΡΤΟΤΙΝΑ ΚΑΙ Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ: ΒΗΛΟΥ ΕΙΡΗΝΗ, ΚΟΡΔΟΠΑΤΗ ΦΩΦΗ, ΜΑΚΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ

Η γεωγραφική θέση της Αρτοτίνας και τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα του τόπου

Η Αρτοτίνα αποτελεί ένα τυπικό ορεινό χωριό της Στερεάς Ελλάδας που βρίσκεται στο βορειοδυτικό άκρο της επαρχίας Δωρίδας. Υπάγεται στο νομό Φωκίδας και βρίσκεται σε εξαιρετικά σημαντική θέση. Συνορεύει με 14 χωριά, ενώ παράλληλα βρίσκεται σε σημείο σύγκλισης των τερματικών ορίων των νομών Φωκίδας, Φθιώτιδας και Αιτωλοακαρνανίας. Το χωριό είναι περιτριγυρισμένο από βουνά, με το πιο γνωστό την οροσειρά των Βαρδουσίων, η οποία διαθέτει αλπικά χαρακτηριστικά. Η υψηλότερη κορυφή είναι με υψόμετρο 2.495 μέτρα η Πυραμίδα. Άλλο ένα βουνό που οριοθετεί τη θέση του χωριού είναι η Οξυά που όμως έχει πολύ χαμηλότερο υψόμετρο από τα Βαρδούσια. Λόγω της γεωγραφικής θέσης και του υψηλού υψομέτρου, το κλίμα του χωριού είναι ηπειρωτικό, με αποτέλεσμα η βλάστηση που απαντάται στην περιοχή της Αρτοτίνας να είναι αυτοφυής. Τα δάση της Αρτοτίνας, με πιο σημαντικό το δάσος Κρι, που βρίσκεται στην κορυφή του χωριού, είναι κατάφυτα από έλατα και κέδρα, αλλά και αρκετά φαρμακευτικά βότανα όπως χαμομήλι, τσάι και ρίγανη. Σε αρκετές τοποθεσίες της Αρτοτίνας, συναντά κανείς καστανιές, βελανιδιές, κορομυλιές, κρινιές, πλατάνια και καρυδιές. Όσον αφορά την πανίδα, συναντώνται λύκοι, τσακάλια, αγριογούρουνα αλλά και αλεπούδες. Επιπροσθέτως, σε πολλά σημεία στην περιφέρεια της Αρτοτίνας και όχι μέσα στο χωριό, υπάρχουν νερά που αναβλύζουν μέσα από τη γη, τα αποκαλούμενα «βγαλτικά» νερά. Οι πιο σημαντικές πηγές βρίσκονται στις τοποθεσίες Γκούρπεντο, Τσιώρη, Χοχλαστή και

Δράγκα. Στο χωριό υπάρχουν επίσης αρκετά ποτάμια όπως η Σαΐτα, η Καρυά, ο Βαρδουσιώτης που αποτελούν τις πρώτες πηγές του ποταμού Εύηνου, ο οποίος είναι άρρηκτα συνδεδεμένος με την ιστορία και τη ζωή του χωριού. Οι παραπόταμοι του Εύηνου ή Φίδαρη ήταν σημαντικοί για εκείνους που δραστηριοποιούνταν στη γεωργία καθώς με τα νερά του πότιζαν τα χωράφια τους. Ο Εύηνος διαρρέει την Αιτωλοακαρνανία και εκβάλλει στη θάλασσα του Γαλατά. Συν τοις άλλοις, ο ποταμός αυτός αποτελούσε υδροκρίτη για τους κτηνοτρόφους, βοηθώντας τους να επιλέξουν τον τόπο στον οποίο θα οδηγήσουν τα κοπάδια τους ώστε να ξεχειμάσουν.

Προέλευση ονομασίας χωριού

Με βάση την παράδοση, οι πρώτοι κάτοικοι της Αρτοτίνας, ήρθαν από την Άρτα και την περιφέρειά της, όταν στη συγκεκριμένη περιοχή έγινε μεγάλη καταστροφή από τους Τούρκους. Γι' αυτόν ακριβώς το λόγο, η παράδοση αναφέρει ότι το χωριό ονομάστηκε Αρτοτίνα. Πιο συγκεκριμένα, το πρώτο συνθετικό της λέξης Αρτοτίνα προέρχεται από την λέξη Άρτα, δηλαδή τον τόπο από τον οποίο προέρχονται οι πρώτοι κάτοικοι του χωριού. Το δεύτερο συνθετικό της λέξης Αρτοτίνα, ΤΙΝΑ προέρχεται από τη λέξη ΤΙΝΑΡ, η οποία είναι επίθετο θηλυκού γένους και σημαίνει στη βλάχικη διάλεκτο «νέος». Παρατηρώντας, λοιπόν, την λέξη Αρτοτίνα συμπεραίνουμε ότι αυτή σημαίνει ΑΡΤΑ ΝΕΑ ή ΝΕΑ ΑΡΤΑ. Όπως γνωρίζουμε από την παράδοση, αυτή η μετακίνηση των κατοίκων της Άρτας προς την Αρτοτίνα έγινε περίπου το 1585. Όμως, η Αρτοτίνα μέχρι τότε δεν αποτελούσε έναν ακατοίκητο τόπο. Σύμ-

φωνα με την τοπική παράδοση, το χωριό βρισκόταν απέναντι, δηλαδή στις θέσεις των αρχαίων «συνοικισμών των Βωμιέων», με κυριότερο οικισμό, αυτόν του Αη-Δημήτρη. Έτσι, το νέο χωριό το οποίο δημιουργήθηκε στην θέση που είναι ακόμη και σήμερα η Αρτοτίνα, ήταν αποτέλεσμα μετακίνησης και εγκατάστασης σε αυτό των πληθυσμών που αναγκάστηκαν να φύγουν από τις περιοχές τους. Επίσης, στο χωριό εγκαταστάθηκαν και πολλοί βλάχοι (τσοπάνηδες), οι οποίοι έμεναν και πιο παλιά στο χωριό, αλλά και πολλοί ξένοι αγωνιστές του '21, οι οποίοι υπηρέτησαν στα Σώματα των Αρτοτινών καπεταναίων. Ακόμη, η παράδοση αναφέρει ότι οι πρώτοι οικιστές της Αρτοτίνας ήταν ο Κολοβός, ο Αυγέρος και ο Πρέφρος, οι οποίοι ήρθαν στην Αρτοτίνα από την Άρτα. Αυτή βέβαια η μαρτυρία πηγάζει από το γεγονός ότι οι τέσσερις μεγάλες συνοικίες (μαχαλάδες) της Αρτοτίνας, έχουν μέχρι και σήμερα το όνομα των οικιστών τους. Δηλαδή, αυτοί οι μαχαλάδες ονομάζονται Κολοβέικος, Αυγερέικος, Πρεφείκος. Ο τέταρτος μαχαλάς ονομάζεται Μπρούσκα. Όμως, αυτός ο μαχαλάς δεν έχει πάρει την ονομασία του από τον πρώτο κάτοικό του, καθώς ποτέ δεν υπήρξε αυτό το επώνυμο στην Αρτοτίνα. Η προέλευση της ονομασίας αυτού του μαχαλά βρίσκεται στη βλάχικη προέλευση πολλών τοπωνυμίων. Στη βλάχικη γλώσσα, η λέξη μπρούσκα (brusca) σημαίνει απότομη. Και όμως αυτή η ονομασία ταιριάζει σε αυτόν το μαχαλά, καθώς βρίσκεται σε ένα επίπεδο έδαφος κάτω από μια απότομη πλαγιά. Ακόμη, η παράδοση αναφέρει ότι πιο παλιά στα νοτιοανατολικά

ΔΙΑΚΕΙΑ 2015

Συνέχεια από τη σελ. 1

ξεσηκωμού κατά του Τούρκου κατακτητή, τιμώντας τους, στο πρόσωπο

με την προτομή του ήρωα. Ακολούθησε κατάθεση στεφάνων, ενός λεπτού σιγή και ο Εθνικός μας Ύμνος. Στεφάνια κατέθεσαν:

Ποδοσφαιρικές Ομάδες Ανδρών και Νέων

του ήρωα **Θανάση Διάκου**. Προς τούτο, παρουσία του Δημάρχου του Δήμου Δωρίδος κ. **Καπεντζώνη Γεωργίου**, των Αντιδημάρχων κ.κ. **Αντωνόπουλου Κων/νου** και **Φλετούρη Κων/νου**, του Περιφερειακού Συμβούλου της ΠΕ Φωκίδος κ. **Κατσαρού**

- Για την Περιφερειακή Ενότητα Φωκίδος ο Περιφερειακός Σύμβουλος κ. **Κατσαρός Χαράλαμπος**.
- Για το Δήμο Δωρίδος ο Δήμαρχος κ. **Γεώργιος Καπεντζώνης**.
- Για τη Δωρική Αδελφότητα ο Πρόεδρος της κ. **Ιωάννης Μπαλατσούρας**.

Οι ομάδες σε δράση

Χαράλαμπος, του Δημοτικού Συμβούλου κ. **Ευσταθίου Ανδρέα**, των Προέδρων της Δωρικής Αδελφότητας κ. **Ιωάννη Μπαλατσούρα** και της Ομοσπ. Συλλόγων ΒΔ Δωρίδος κ.

- Για την Ομοσπονδία Συλλόγων Χωριών Βορειοδυτικής Δωρίδος ο Πρόεδρος της κ. **Ιωάννης Τρίγκας**.
- Για το τοπικό Δ.Σ. Αρτοτίνας ο Πρόεδρος του κ. **Κάππας Βασίλειος**.

Ιωάννη Τρίγκα, μεγάλου αριθμού επισκεπτών και του συνόλου των κατοίκων της Αρτοτίνας, τελέστηκε δοξολογία χοροστατώντος του Αιδεσιμότατου κ. **Θεοφάνη Μπατσαούρα** και στη συνέχεια ψάλλθηκε επιμνημόσυνη δέηση στο μνημείο

- Για το Σύλλογο Αρτοτινών «Ο ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΔΙΑΚΟΣ» ο Πρόεδρος αυτού κ. **Ιωάννης Κούρλης** και
- Για το Σύλλογο Αρτοτινών Μεσολογίου «ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ» η Πρόεδρος αυτού κ. **Γρηγοράκη Βασιλική**.

Απονομή μεταλλίων στους νικητές του Δρόμου Θυσίας 4.000 μ.

Μετά την κατάθεση στεφάνων και τον Εθνικό Ύμνο ο Πρόεδρος του Συλλόγου Αρτοτινών «Ο ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΔΙΑΚΟΣ» προσφωνώντας τους επίσημους προσκεκλημένους, τους φίλους επισκέπτες και όλους τους παρευρισκόμενους αναφέρθηκε εν συντομία στο περιεχόμενο και τη σημασία αυτών των εκδηλώσεων καταλήγοντας με την παρότρυνση: «αναλογιζόμενοι όλοι μας τι έκαναν εκείνοι για την πίστη και την πατρίδα, ας πράξουμε και εμείς ανάλογα για

Προδρόμου και ακολούθησε ο τερματισμός και των υπολοίπων αθλητών που συμμετείχαν στον αγώνα. Ακολούθησε η απονομή μεταλλίων στους νικητές του αγώνα και η εκδήλωση έκλεισε με βράβευση των παιδιών Αρτοτινών που πέτυχαν σε ΑΕΙ-ΤΕΙ το έτος 2014 κατά την οποία απονεμήθηκαν έπαινοι και τιμητικές πλακέτες στους/στις:

• **Βήλο Θεόδωρο Κων/νου**: Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του ΑΠΘ.

Από τη βράβευση επιτυχόντων σε ΑΕΙ-ΤΕΙ

να τη βγάλουμε από τη δύσκολη κατάσταση στην οποία βρίσκεται και να της δώσουμε ξανά δύναμη, αίγλη και τη θέση που της αξίζει».

Στη συνέχεια απηύθυναν σύντομους χαιρετισμούς ο Δήμαρχος του Δήμου Δωρίδος κ. **Καπεντζώνης Γεώργιος** και οι Πρόεδροι της Δωρικής Αδελφότητας κ. **Μπαλατσούρας Ιωάννης** και της Ομοσπ. Συλλόγων ΒΔ Δωρίδος κ. **Τρίγκας Ιωάννης**. Ακολούθησε η εξαιρετική ομιλία, με θέμα «Η Αρτοτίνα και η Ιστορία της», που συντάχθηκε από ομάδα νέων του χωριού, ήτοι τον **Δημήτρη Μακρή**, την **Ειρήνη Βήλου** και τη **Γκόλφω Κορδοπάτη** και παρουσιάστηκε από κοινού από τις δύο κοπέλες. (Ολόκληρη η ομιλία δημοσιεύεται στη σελ. 3). Με το τέλος της ομιλίας και πριν κοπάσει το χειροκρότημα των παρευρισκόμενων, έκοβε το νήμα της γραμμής τερματισμού ο πρώτος αθλητής του «ΔΡΟΜΟΥ ΘΥΣΙΑΣ 4.000 μ.» με αφετηρία την Ιερά Μονή

• **Γιαννουδάκη Πέγκυ Κων/νου**: Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Παν/μίου Κρήτης.

• **Διαμαντοπούλου Μαρία Πέτρου**: Τμήμα Επιστημών Εκπαίδευσης και Αγωγής Προσχολικής Ηλικίας Παν/μίου Πατρών.

• **Ζαχαρή Κατερίνα Νικολάου**: Τμήμα Οικονομικών Επιστημών Παν/μίου Πατρών.

• **Κοκκώνη Έλενα Αριστείδη**: Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων Παν/μίου Αιγαίου.

• **Κολοθού Δημήτρα Κων/νου**: Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Ιστορίας Παντείου Παν/μίου.

• **Πλιάκο Ορέστη Αλεξίου**: Τμήμα Μηχανολόγων Μηχανικών Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου.

• **Σφακιανάκη Ελευθερία Φωτίου**: Παιδαγωγικό Τμήμα Προσχολικής Εκπαίδευσης του Παν/μίου Κρήτης.

• **Τσέλιο Κων/νο Γεωργίου**: Τμήμα Μηχανικών Πληροφορικής του ΤΕΙ Αθήνας.

ΕΓΚΑΙΝΙΑ ΓΗΠΕΔΟΥ ΚΑΛΑΘΟΣΦΑΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΕΤΟΣΦΑΙΡΙΣΗΣ

Στα μέσα Αυγούστου και μετά από συνεχείς προσπάθειες δύο ετών ολοκληρώθηκε στον περιβάλλοντα χώρο του Δημοτικού Σχολείου του χωριού μας, η κατασκευή του γηπέδου μπάσκετ και βόλεϊ. Την ολοκλήρωσή του, που με λαχτάρα περίμενε η νεολαία της Αρτοτίνας, τίμησαν δεόντως παίζοντας καθ' όλη την ημέρα αλλά ακόμη και τις πρώτες νυκτερινές ώρες, μικροί και μεγάλοι.

Τα επίσημα εγκαίνια του γηπέδου πραγματοποιήθηκαν την Κυριακή 23-8-2015, παρουσία του Δημάρχου του Δήμου Δωρίδος κ. **Καπεντζώνη Γεωργίου**, των Αντιδημάρχων κ.κ. **Αντωνόπουλου Κων/νου** και **Φλετουρή Κων/νου**, του Περιφερειακού Συμβούλου της Π.Ε. Φωκίδος κ. **Κατσαρού Χαράλαμπου**, του Δημοτικού Συμβούλου κ. **Ευσταθίου Ανδρέα** και πλήθους Αρτοτινών. Χοροστατούντος του αιδεσιμότατου κ. **Μπατσιαούρα Θεοφάνη**,

Τέλεση Αγιασμού

έγινε Αγιασμός και στη συνέχεια ακολούθησε το κόψιμο της κορδέλας των εγκαινίων. Την κορδέλα έκοψαν από κοινού ο Δήμαρχος κ. **Καπεντζώνης Γεώργιος**, ο Πρόεδρος του Τοπικού Συμβουλίου κ. **Κάπας Βασίλειος** και ο Πρόεδρος του Συλλόγου κ. **Κούρλης Ιωάννης**. Στη συνέχεια οι παριστάμενοι δοκίμασαν τις ικανότητές τους στα τρίποντα, αλλά ... μάλλον ήταν απροπόνητοι.

Κόψιμο Κορδέλας Εγκαινίων

Η ΑΡΤΟΤΙΝΑ ΚΑΙ Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ

Συνέχεια από τη σελ. 3

του χωριού, υπήρχε ένας συνοικισμός που ονομαζόταν Γυφτοχώρι. Με βάση την ονομασία αυτού του συνοικισμού καταλαβαίνουμε ότι αυτός ονομάστηκε έτσι γιατί στο μέρος αυτό κατοικούσαν γύφτοι και βέβαια αυτό αποδεικνύεται και από τα διάφορα υπολείμματα που βρέθηκαν σε αυτό τον τόπο τις λεγόμενες «γυφτοσκουριές».

Το Μοναστήρι του Προδρόμου

Στην Αρτοτίνα βρίσκεται το Μοναστήρι του Αγίου Ιωάννου Προδρόμου. Είναι χτισμένο σε ένα ειδυλλιακό τοπίο, σε απόσταση 4 περίπου χιλιομέτρων, βορείως του χωριού. Σε αυτό το ιστορικό Μοναστήρι εμόνασε και διακόνευσε ο ήρωας της Αλαμάνας και γέννημα-θρέμμα της Αρτοτίνας, ο Αθανάσιος Διάκος. Το Μοναστήρι περιβάλλεται από πυκνή, άγρια και ήρεμη βλάστηση. Η θέση στην οποία είναι χτισμένο το Μοναστήρι χαρακτηρίζεται σαν ένα φυσικό καραούλι. Παρατηρώντας προς τα κάτω ξεπροβάλλει μέσα από την πυκνή βλάστηση, το ποτάμι της Καρυάς. Βόρεια συναντάμε το χωριό της Γραμμένης Οξυάς. Γυρνώντας την ματιά μας στα ανατολικά, ορθώνονται απέναντι, επιβλητικά τα Βαρδούσια. Ο χώρος του Μοναστηριού αποτελείται από πέντε κτίσματα, τα οποία είναι τοποθετημένα στη σειρά το ένα μετά το άλλο. Μπαίνοντας στο χώρο του Μοναστηριού και κατεβαίνοντας τα πέτρινα σκαλοπάτια, συναντάμε το πρώτο κτίσμα, το οποίο είναι ξενώνας χτισμένος στα νεώτερα χρόνια περίπου στα 1930. Συνεχίζοντας προς τα κάτω συναντάμε τα δυο επόμενα κτίσματα τα οποία είναι και τα δυο κελιά. Το πρώτο απ' αυτά είναι ένα ισόγειο κελί, το σημερινό Αρχονταρίκι, το οποίο ήταν χτισμένο από το 1728, όπως είναι σκαλισμένο πάνω στο αγκωνάρι που υπάρχει στην πρόσοψη του κελιού. Το τρίτο κτίσμα είναι το ιστορικό κελί

του Αθανασίου Διάκου. Κατεβαίνοντας τα τελευταία πέτρινα σκαλοπάτια συναντάμε μπροστά μας την εκκλησία του Αγίου Ιωάννη του Προδρόμου. Η εκκλησία του Άη-Γιάννη είναι ένα ορθογώνιο πέτρινο κτίσμα. Πάνω από την ανατολική πόρτα είναι σκαλισμένη η χρονολογία κατασκευής της εκκλησίας και τα ονόματα των προσώπων που συνετέλεσαν στην κατασκευή της. «1806. ΧΑΣΑΝΑΓΑΣ, ΜΕΧ-ΜΕΤΑΓΑΣ ΤΩΝ ΚΤΙΤΩΡΩΝ ΓΕΡΑΣΙΜΟ, ΙΑΚΩΒΟ, ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ, ΠΑΓΚΡΑΤΙ, ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΣ ΦΑΣΙΤΣΑΣ, ΤΡΙΩΤΗ». Όπως γράφει και ο Δημ. Λουκόπουλος, τα δυο πρώτα ονόματα είναι τα ονόματα των Τούρκων αγάδων του Λιδωρικού, από τους οποίους δόθηκε η άδεια, για το μεγάλο της παλιάς μέχρι τότε εκκλησίας, προκειμένου να χωράει περισσότερο κόσμο επειδή οι Τούρκοι δεν επέτρεπαν στους Έλληνες να κατασκευάζουν μεγάλες εκκλησίες. Η παράδοση λέει, ότι προκειμένου να επιτευχθεί το μεγάλο της εκκλησίας, ο κοτζαμπάσης της Αρτοτίνας, Αναγνώστης Φασίτσας, με ταξίματα και άλλα τερτίπια πήρε την συγκατάθεση των Τούρκων αγάδων, βάζοντας και τα ονόματά τους στην επιγραφή. Ακόμη, τα ονόματα Γεράσιμος, Ιάκωβος, Παναγιώτης και Παγκράτης είναι τα ονόματα των καλογέρων του Μοναστηριού. Σύμφωνα με την ίδια παράδοση, ο Τριώτης ήταν ο πρωτομάστορας της εκκλησίας. Ακόμη, η παράδοση αναφέρει ότι το μοναστήρι γύρω στα 1600 ήταν χτισμένο πιο κάτω, δίπλα στο ποτάμι στη θέση Αγία Παρασκευή. Όμως, ένας καλόγερος είδε στο όνειρό του τον Άγιο Ιωάννη τον Πρόδρομο, ο οποίος τον πρόσταξε να χτιστεί το Μοναστήρι ψηλότερα, στο σημείο δηλαδή όπου βρίσκεται σήμερα και να αφιερωθεί στην χάρη Του.

Ιστορικές τοποθεσίες

Στο Μοναστήρι του Άη-Γιάννη, λειτουργούσε στα χρόνια της Τουρκοκρατίας, «Κρυφό Σχολείο». Το Κρυφό Σχολείο της Αρτοτίνας βρίσκεται σε μια

απόσταση περίπου χιλίων μέτρων σε ευθεία γραμμή από το Μοναστήρι μέσα σε πυκνό και αδιαπέραστο δάσος, στην τοποθεσία «Βασιλικό», κάτω από την διασταύρωση του δρόμου Αρτοτίνας-Μοναστηριού με το δρόμο που πάει για την Κυδωνιά (Ζηλίστα). Με βάση λοιπόν τα ερείπια που έχουν βρεθεί, το Κρυφό Σχολείο ήταν ένα λιθοχτιστο καλυβόσπιτο. Από το κελί του Διάκου μέχρι και το Κρυφό Σχολείο υπήρχε ένα μυστικό υπόγειο μονοπάτι, το οποίο εξασφάλιζε την μυστική επικοινωνία με το Μοναστήρι. Η εκκλησία της Παναγίας, βρίσκεται μέσα στο κτήμα των Σαφακίων, χτίστηκε πριν το 1800 καθώς στον περίβολό της υπάρχει ο οικογενειακός τάφος τους. Η Αρτοτίνα διαθέτει και πολλές εκκλησίες και εξωκλήσια. Στην πλατεία της Αρτοτίνας βρίσκεται η εκκλησία του Άη-Γιώργη, πολιούχου της Αρτοτίνας, χτισμένη το 1905. Μια ακόμη εκκλησία, η οποία είναι μέσα στο χωριό, είναι ο Άη-Νικόλας, που βρίσκεται νοτιοανατολικά. Βορεια-ανατολικά υπάρχει η εκκλησία της Αγίας Σωτήρας, που είναι η μικρή εκκλησία του Νεκροταφείου της Αρτοτίνας. Στα δυτικά του χωριού συναντάμε την Αγία Τριάδα και τον Άγιο Κωνσταντίνο. Νότια βρίσκεται ο Άη-Θανάσης, κοντά στην αγροτική τοποθεσία «Πρωτοέρη». Στα ανατολικά είναι χτισμένη η εκκλησία του Άη-Σπυριδωνα από τη δεκαετία 1930-1940 με πρωτοβουλία και δαπάνη του Σπύρου Κοκκόρη. Ανατολικά συναντάμε τα εξωκλήσια του Άη-Δημητρή, των Ταξιάρχων, της Αγία-Μαρίας και της Αγίας Παρασκευής.

Δημόσιες Αρχές

Η Αρτοτίνα, διοικητικά την περίοδο της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας υπαγόταν στον «καζά» ή καϊμακαμλίκι του Λιδωρικού, ο οποίος αποτελεί μια διοικητική διαίρεση την περίοδο αυτή. Την εσωτερική διοίκηση την εκτελούσαν οι προεστοί της. Η Αρτοτίνα,

Συνέχεια στη σελ. 6

Η ΑΡΤΟΤΙΝΑ ΚΑΙ Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ

Συνέχεια από τη σελ. 5

ως η μεγαλύτερη σε πληθυσμό Κοινότητα της Δωρίδας, κατείχε έδρα Σταθμού Χωροφυλακής που εξυπηρετούσε τα γύρω χωριά. Μια άλλη Διοικητική Αρχή, που επίσης διέθετε ήταν το μόνιμο Ειρηνοδικείο, όπου στα χρόνια του Μεσοπολέμου έγινε Μεταβατικό με έδρα ανά τετράμηνο το Κροκύλειο, την Πενταγυΐου και την Αρτοτίνα. Από το 1946 και μετά καταργήθηκε, και πλέον η Αρτοτίνα ανήκει και ανήκει στο Ειρηνοδικείο Λιδωρικίου. Το 1830 ιδρύθηκε το Δημοτικό Σχολείο, το οποίο αρχικά ήταν χωρισμένο σε αρρένων και θηλέων. Στη συνέχεια έγινε μεικτό και τριτάξιο.

Πληθυσμιακή εξέλιξη

Ο πληθυσμός της Αρτοτίνας, σύμφωνα με στοιχεία που παρατίθενται, ακολουθεί μια συνεχή μεταβολή, άλλοτε αυξανόμενη και άλλοτε ελαττούμενη, ανά τις δεκαετίες. Οι λόγοι για αυτή την αυξομείωση είναι οικονομικοί και κοινωνικοί. Ξεκινώντας την καταγραφή, από την περίοδο της Επανάστασης του 1821, ο πληθυσμός της Αρτοτίνας ανέρχονταν σε 600 άτομα. Η επόμενη καταγραφή το 1851 διπλασιάζει σχεδόν τον αριθμό των κατοίκων σε 1.052 άτομα. Αιτία αυτής της αύξησης είναι η καλλιέργεια αρκατών χωραφιών με όσπρια, αμπέλια και σιτηρά, αλλά και η επάρκεια δημόσιων βοσκοτόπων, που βοήθησαν στο να βελτιωθεί το βιοτικό επίπεδο των Αρτοτινών και αυτό να αποτυπωθεί στις ολοένα και περισσότερες γεννήσεις παιδιών. Από το 1851 έως το 1895, η πληθυσμιακή έκρηξη που οδήγησε σε ανισοκατανομή των βασικών αγαθών που πλέον δεν επαρκούσαν για όλους τους κατοίκους, αλλά και η «κατεβασία» του Ευήνου που είχε ως αποτέλεσμα την καταστροφή των καλλιεργειών παραπλεύρως του ποταμού, συνέβαλλε στην εσωτερική μετανάστευση προς άλλες μεγάλες πόλεις, με σκοπό την αναζήτηση εργασίας. Αρτοτινοί μετεγκαταστάθηκαν στην Αθήνα, δουλεύοντας στα μεταλλεία του Λαυρίου, στην Πελοπόννησο, στη Φθιώτιδα αλλά και στην Αμφισσα στον ελαιώνα ως εργάτες. Εκείνη την περίοδο στην Αρτοτίνα εμφανίστηκε μια νέα οικονομική τάξη οι κτηματίες ή εμπροσθόμνοι, το λεγόμενο «αρχοντολόι» κατά την τοπική διάλεκτο. Σταδιακά εξελίχθηκε σε νέα οικονομική δύναμη, η οποία πολλές φορές συγκρούσαν οικονομικά με τις ασθενέστερες τάξεις των Αρτοτινών, λόγω συμφερόντων με αποκορύφωμα την εκδίωξη του «Ελληνικού Σχολείου» που είχε συσταθεί επί δημαρχίας Μιλτιάδη Κουτσαγγέλου. Κατά το 1910, η Αρτοτίνα απέκτησε τον μέγιστο πληθυσμό, ο οποίος ανέρχονταν σε 2.100 άτομα. Όμως η μαζική και μεγάλη μετανάστευση προς την Αμερική του ενεργού πληθυσμού της Αρτοτίνας αναζητώντας διέξοδο από την φτώχεια, οδήγησε τα επόμενα χρόνια στην μείωση του πληθυσμού. Επίσης, όσοι νέοι απέμειναν στην Αρτοτίνα, μεγάλο τμήμα τους μετεγκαταστάθηκε σε μεγάλες πόλεις, αναζητώντας ως επί το πλείστον θέσεις εργασίας στο δημόσιο τομέα και ειδικότερα στα Σώματα Ασφαλείας, στην τότε Αστυνομία Πόλεων κλπ. Έτσι ο πληθυσμός μειώθηκε δραματικά σε 1.250 άτομα. Στη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου 1941 – 1944, παρατηρήθηκε μια αύξηση του πληθυσμού, λόγω της επιστροφής από την κατεχόμενη Αθήνα από τα Γερμανικά στρατεύματα. Ο εμφύλιος πόλεμος όμως που ακολούθησε, δημιούργησε ένα νέο κύμα φυγής προς τις μεγάλες πόλεις. Η Αθήνα, το Μεσολόγγι και το Ευπάλιο δέχτηκαν μεγάλο πλήθος Αρτοτινών, λόγω της τραγικής αυτής κατάστασης. Από το 1950 και μετά, η Αρτοτίνα έχανε σταδιακά τον ενεργό της πληθυσμό, ο οποίος μετακινούνταν προς τα μεγάλα αστικά κέντρα, σχεδόν μόνιμα. Έτσι, οικογένειες Αρτοτινών δημιουργήθηκαν και μεγάλωσαν στην Αθήνα, στην Πάτρα, στη Ναύπακτο, στο Μεσολόγγι.

Η οικονομική ζωή της Αρτοτίνας και τα επαγγέλματα που ασκούσαν οι κάτοικοί της

Η οικονομική ζωή της Αρτοτίνας διαμορφώθηκε συναρτήσει αρκετών παραγόντων μεταξύ των οποίων είναι η γεωμορφολογία του εδάφους, το κλίμα της περιοχής καθώς όμως και οι ιστορικές εξελίξεις που έλαβαν χώρα μεταξύ του 18ου και 19ου αιώνα. Κατά κύριο λόγο, η οικονομία του τόπου στηριζόταν στην κτηνοτροφία. Το ηπειρωτικό κλίμα όμως, αποτελούσε τροχοπέδη για την παραμονή τους στην Αρτοτίνα καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα να μένουν κατά τους καλοκαι-

ρινούς μήνες στην Αρτοτίνα, ενώ το χειμώνα μόλις έπιαναν τα κρύα, συγκεκριμένα από τις 20 Νοεμβρίου και μετά, μετέφεραν τα κοπάδια τους στον κάμπο χρησιμοποιώντας ως υδροκρίτη τον ποταμό Ευήνο. Όσοι από τους Αρτοτινούς δραστηριοποιούνταν στον τομέα της κτηνοτροφίας ξεχειμάζαν στην περιοχή του Μεσολογγίου και σε όμορες με αυτή περιοχές. Η μετάβαση από την Αρτοτίνα στον κάμπο και αντίστροφα, δεν ήταν εύκολη καθώς ολόκληρες οικογένειες χρειάζονταν να μεταφέρουν όλο το νοικοκυριό τους δυο φορές το χρόνο και μάλιστα περπατώντας όλη αυτή τη διαδρομή καθώς δεν υπήρχαν μέσα μεταφοράς. Εκτός από αυτές τις κακουχίες

Οι ομιλήτριές μας Ειρήνη Βήλου και Γκόλφω Κορδοπάτη

που αντιμετώπιζαν μέχρι να φτάσουν στον τελικό προορισμό τους έπρεπε να ζήσουν και μέσα σε πρόχειρες καλύβες. Με την πάροδο του χρόνου και με τις αλλαγές που συντελέστηκαν ενόψει των αποφάσεων της κυβέρνησης Μεταξά για το χάλασμα των γιδιών, ο αριθμός των κτηνοτρόφων μειώθηκε σημαντικά. Εκτός όμως από την κτηνοτροφία, ένας άλλος τομέας απασχόλησης των Αρτοτινών κατοίκων ήταν αυτός της γεωργίας. Συνήθως, ασχολούνταν με την καλλιέργεια της γης για να καλύψουν τις ανάγκες των ζώων τους για το χειμώνα. Αυτός ήταν και ο λόγος για τον οποίο καλλιεργούσαν κυρίως τριφύλλι και καλαμπόκι. Η παράλληλη ανάπτυξη της γεωργίας με την κτηνοτροφία είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση της κτηνοτροφίας, καθώς μεγάλος αριθμός λιβαδιών και βοσκοτόπων μετατράπηκε σε καλλιεργήσιμες εκτάσεις γης. Οι Αρτοτινοί καλλιεργούσαν περιοχές που είχαν ως λίπασμα τις φερτές ύλες και την κοπριά των ζώων, ενώ παράλληλα βρίσκονταν κοντά στα ποτάμια ώστε να μπορούν να αρδεύουν νερό. Οι καλλιεργήσιμες περιοχές βρίσκονταν σε χαμηλό υψόμετρο (περίπου 1.000 μ). Οι πιο αποδοτικές καλλιεργείες ήταν το καλαμπόκι και τα φασόλια. Ακόμη, αρκετοί ήταν εκείνοι που καλλιεργούσαν και αμπέλια, όχι κατ' ανάγκη στα χωράφια τους αλλά και στις αυλές των σπιτιών τους. Κατ' αυτόν τον τρόπο, οι κάτοικοι εξασφάλιζαν τη δική τους παραγωγή και τα νοικοκυριά τους ήταν αυτόρρη. Δεν ήταν λίγοι και αυτοί που ασχολήθηκαν με τη μελισσοκομία καθώς ευνοείται από το φυσικό περιβάλλον της Αρτοτίνας. Η αγροτική περιοχή της Αρτοτίνας χωριζόταν στα δυο. Για να διασφαλιστεί η προστασία της βλάστησης και της γεωργικής παραγωγής από εκείνους που έκλεβαν αλλά και από τις ζημιές που προκαλούσαν τα ζώα, καθώς και για την δίκαιη διανομή των νερών, εργάζονταν οι αγροφύλακες, οι δραγάτες και οι υδρονομείς. Επομένως, οι ανάγκες των κατοίκων, ανάλογα με τις δραστηριότητές τους, το επίπεδο ζωής τους οδήγησαν στη διαμόρφωση επαγγελματιών που ήταν χρήσιμα για την περιοχή. Στην Αρτοτίνα, αρκετοί ήταν εκείνοι που ασχολήθηκαν με το επάγγελμα του οικοδόμου, ενώ άλλοι εργάζονταν σε επαγγέλματα συναφή με τις οικοδομές. Οι κεραμοποιοί κατασκεύαζαν κεραμίδια, οι σιδηρουργοί γεωργικά εργαλεία και σιδηροκατα-

σκευές, και οι ξυλουργοί κουφώματα. Καθώς όμως τα σπίτια έπρεπε να γίνουν σύγχρονα, δημιουργήθηκε η ανάγκη για ύπαρξη υδραυλικών και ηλεκτρολόγων. Άλλα επαγγέλματα στα οποία απασχολούνταν οι κάτοικοι ήταν αυτά των βαρελάδων, των σαμαράδων και των γανωτζήδων, εκείνων που επιδιόρθωναν υποδήματα αλλά και πολλοί επιδίδοσαν στο εμπόριο με καταστήματα όπως ένα παντοπωλείο, κρεοπωλεία και καφενεία.

Κοινωνική και πολιτιστική ζωή

Στην Αρτοτίνα, όπως και σε πολλά άλλα χωριά, η κοινωνική ζωή των ανθρώπων συμβάδιζε αρκετά με την θρησκευτική ζωή. Πιο συγκεκριμένα, οι θρησκευτικές γιορτές, όπως τα Χριστούγεννα, το Πάσχα, το πανηγύρι, οι ποιμενικές και ονομαστικές γιορτές, αλλά και ο Κυριακάτικος εκκλησιασμός, αποτελούσαν διέξοδο από την μονότονη καθημερινότητα των ανθρώπων. Ακόμη, όλες αυτές οι θρησκευτικές γιορτές αποτελούσαν και έναν τρόπο διασκέδασης. Επίσης, και οι οικογενειακές τελετές, όπως ο γάμος αποτελούσαν και αυτές ευκαιρία δημόσιας διασκέδασης, οι οποίες διαρκούσαν σχεδόν μια εβδομάδα. Παλιά στις ονομαστικές γιορτές οι χωριανοί, επισκέπτονταν από σπίτι σε σπίτι τους εορταζόμενους και οι σπιτονοικοκυρές τους πρόσφεραν τα τοπικά γλυκά του χωριού, τα οποία ήταν ο μπακλαβάς, οι κουραμπιέδες και το παντεσπάνι. Ιδιαίτερη σημασία είχαν οι τσοπάνικες γιορτές, όπως της Αναλήψεως και της Αγίας Μαρίας, καθώς οι περισσότεροι κάτοικοι της Αρτοτίνας ασχολούνταν με γεωργοκτηνοτροφικές εργασίες. Πιο συγκεκριμένα, στην γιορτή της Αναλήψεως, οι παπάδες του χωριού πήγαιναν όλη την μέρα από ράχη σε ράχη και έψελναν επί τόπου τις καθιερωμένες για αυτήν την ημέρα δεήσεις. Ακόμη, τον καιρό που οι παπάδες ήταν άμισθοι, οι κτηνοτρόφοι τους πρόσφεραν από μια «τσαντήλα» με «χλωρό» (ανάλατο τυρί). Επίσης, η γιορτή της Αγίας Μαρίας ήταν γεωργοκτηνοτροφική γιορτή, την οποία την γιόρταζαν οι Καλυβιώτες. Ήταν κάτι σαν ένα μικρό πανηγύρι, το οποίο γινόταν στο χώρο της ομώνυμης εκκλησίας. Και στις δυο αυτές γιορτές, στήνονταν γλέντι με φαγητό, κρασί και χορούς. Όμως, η σημαντικότερη γιορτή για την Αρτοτίνα, είναι το τριήμερο (29-31 Αυγούστου), το οποίο είναι αφιερωμένο στην μνήμη του Αγίου Ιωάννη του Προδρόμου. Το πρωί της 29ης Αυγούστου στο Μοναστήρι του Αγίου Ιωάννου του Προδρόμου, γίνονται από παλιά μέχρι και σήμερα μεγάλη πανηγυρική θεία λειτουργία. Μετά την λειτουργία και την δέηση, ο κόσμος ξεχυνόταν στην πλαγιά του Μοναστηριού και έτρωγε πρόχειρο νηστικό φαγητό, όπως ψωμί, ελιές, πεπόνι, καρπούζι και σταφύλια. Ακόμη, σύμφωνα με την παράδοση, οι πιο παλιοί πανηγυριώτες έτρωγαν κρέας ελαφιού. Λέγεται, ότι την ημέρα της γιορτής, κάθε χρόνο παρουσιάζονταν, σταλμένο από τον Άη-Γιάννη, ένα ελάφι στο Μοναστήρι. Έτσι, κάθε χρόνο οι καλόγεροι το έπιαναν, το έσφαζαν και έβραζαν το κρέας του μέσα σε ένα μεγάλο καζάνι και το μοίραζαν στους προσκυνητές. Όμως, κάποια φορά το ελάφι έφτασε κουρασμένο στο Μοναστήρι. Οι καλόγεροι το έσφαξαν και το έβρασαν, όπως έκαναν κάθε χρόνο. Όμως, εκείνη τη φορά μέσα στο καζάνι αντί για το κρέας παρουσιάστηκε ένα ανθρώπινο χέρι. Έτσι, από τότε σταμάτησε η κρεοφαγία και η 29η Αυγούστου καθιερώθηκε ως ημέρα νηστείας. Μετά το νηστήσιμο φαγητό, στο χοροστάσι (το οποίο ήταν το αλώνι του Μοναστηριού) πιανόταν ο χορός. Οι άλλες διασκεδάσεις που γίνονταν στα σπίτια ήταν το «μετζι» και το «ζυγιαφέτι». Το «μετζι» ήταν μια βραδινή συγκέντρωση, των νέων, οι οποίοι βοηθούσαν στο ξεφλούδισμα των μαζεμένων καλαμποκιών. Το «ζυγιαφέτι» ήταν και αυτή μια βραδινή γιορτή των εγκαινίων του νεόχτιστου σπιτιού. Ακόμη, ευκαιρία συναναστροφής, ήταν και τα χειμωνιάτικα «νυχτέρια». Τις μακρές και πληκτικές νύχτες του χειμώνα, συγκεντρώνονταν συγγενείς και φίλοι σε σπίτια και περνούσαν πολλές ώρες εκεί τρώγοντας και πίνοντας. Ακόμη, πολλές φορές σε τέτοια «νυχτέρια» γίνονταν και συνοικέσια. Όμως, ο θάνατος στα παλιά τα χρόνια επηρέαζε σε πολύ μεγάλο βαθμό την συμπεριφορά των ανθρώπων σε διασκεδάσεις, γάμους και πανηγύρια. Τα μοιρολόγια έπαιρναν την θέση των τραγουδιών. Για τρία χρόνια βρισκόταν κρεμασμένο στο επάνω περβάζι της εξώπορτας του σπιτιού του πεθαμένου το «πένθος» (ένα κομμάτι μαύρο πανί με γαζωμένες επάνω του άσπρες κορδέλες του ονοματεπώνυμου του).

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΑΘΛΗΤΙΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ “ΔΙΑΚΕΙΑ 2015”

Οι τρεις πρώτοι ανά κατηγορία και αγώνισμα νικητές είναι οι παρακάτω:

• Ανώμαλος Δρόμος 1.000 μ. αγοριών 2006-2008

- > 1ος Τριώτης Μάριος
- > 2ος Κεχρής Παναγιώτης
- > 3ος Παλασκώνης Ιωάννης

• Ανώμαλος Δρόμος 1.000 μ. κοριτσιών 2006-2008

- > 1η Τσιώτα Ναταλία
- > 2η Ματσούκα Κων/να
- > 3η Μπαλή Ευδοκία

• Ανώμαλος Δρόμος 1.500 μ. αγοριών 2003-2005

- > 1ος Νικολόπουλος Αλέξανδρος
- > 2ος Τριώτης Σπυρίδων
- > 3ος Παπαπάνος Ιωάννης

• Ανώμαλος Δρόμος 1.500 μ. κοριτσιών 2003-2005

- > 1η Δούκα Βασιλική
- > 2η Βήλου Μαρία
- > 3η Παπαδημητρίου Σταυρούλα

• Ανώμαλος Δρόμος 2.000 μ. Αγοριών 2000-2002

- > 1ος Θεοτοκάτος Παναγιώτης
- > 2ος Μπραούνος Κων/νος
- > 3ος Κακκαλής Νικόλαος

• Ανώμαλος Δρόμος 2.000 μ. Κοριτσιών 2000-2002

- > 1η Κανούρη Κων/να

• Δρόμος Θυσίας 4.000 μ. Αγοριών 1997-1999

- > 1ος Κακκαλής Ιωάννης

> 2οι Κορδοπάτης Επαμεινώνδας & Πλαστήρας Γεώργιος

• Δρόμος Θυσίας 4.000 μ. Ανδρών 18-40 ετών

- > 1ος Βήλος Θεόδωρος
- > 2ος Κουτσαγγέλου Κων/νος

• Δρόμος Θυσίας 4.000 μ. Γυναικών 18-40 ετών

- > 1η Αθανίτη Νικόλ

• Λιθοβολία Αγοριών 1999-2001

- > 1ος Νικολόπουλος Άγγελος
- > 2ος Κούρλης Δημήτριος
- > 3ος Κακκαλής Νικόλαος

• Λιθοβολία Αγοριών 1996-1998

- > 1ος Πρεβενάς Ιωάννης
- > 2ος Ξάνθης Σταύρος
- > 3ος Τσιτσή Κων/νος

• Λιθοβολία Ανδρών 19-40 ετών

- > 1ος Βήλος Θεόδωρος
- > 2ος Κουτσαγγέλου Βασίλειος
- > 3ος Πλιάκος Ορέστης

• Λιθοβολία Ανδρών 41-60 ετών

- > 1ος Κανούρης Ιωάννης
- > 2ος Τσιτσή Ιωάννης
- > 3ος Κάππας Αθανάσιος

• Ποδοσφαιρικός Αγώνας:

Στον αγώνα Παίδων νικήτρια ανεδείχθη η ομάδα του Συλλόγου Αρτοτινών Μεσολογίου, με σκορ 8-2 έναντι της ομάδας του Συλλόγου Αρτοτινών «Ο ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΔΙΑΚΟΣ», ενώ ο αγώνας μεταξύ των ομάδων νέων και ανδρών έληξε ισόπαλος με σκορ 4-4.

Στα πεταχτά...

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

Η δημοκρατία μας αυτοκαταστρέφεται διότι κατεχράσθη το δικαίωμα της ελευθερίας και της ισότητας, διότι έμαθε τους πολίτες να θεωρούν την αυθάδεια ως δικαίωμα, την παρανομία ως ελευθερία, την αναίδεια του λόγου ως ισότητα και την αναρχία ως ευδαιμονία.

Ισοκράτης (436-338 π.Χ.)

"Προδότης δεν είναι μόνο αυτός που φανερώνει τα μυστικά της πατρίδος στους εχθρούς, αλλά είναι και εκείνος που ενώ κατέχει δημόσιο αξίωμα, εν γνώση του δεν προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες για να βελτιώσει το βιοτικό επίπεδο των ανθρώπων πάνω στους οποίους άρχει..."

Θουκυδίδης (460-398 π.Χ.)

Ποιούς θεωρούσε ο Σωκράτης μορφωμένους ανθρώπους:

1. Πρώτα απ' όλους αυτούς που ελέγχουν δυσάρεστες καταστάσεις, αντί να ελέγχονται από αυτές...
2. Αυτούς που αντιμετωπίζουν όλα τα γεγονότα με γενναιότητα και λογική.
3. Αυτούς που είναι έντιμοι σε όλες τους τις συνδιαλλαγές.
4. Αυτούς που αντιμετωπίζουν γεγονότα δυσάρεστα και ανθρώπους αντιπαθείς καλοπροαίρετα.
5. Αυτούς που ελέγχουν τις απολαύσεις τους.
6. Αυτούς που δεν νικήθηκαν από τις ατυχίες και τις αποτυχίες τους.
7. Τελικά αυτούς που δεν έχουν φθαρεί από τις επιτυχίες και την δόξα τους.

Σωκράτης (469-399 π.Χ.)

ΣΠΑΖΟΚΕΦΑΛΙΕΣ

Μια γύφτισσα ψάχνει στο δρόμο για αποτσίγαρο. Κάθε επτά αποτσίγαρο που μαζεύει τα κάνει ένα τσιγάρο. Αν βρήκε 49 αποτσίγαρο πόσα τσιγάρα θα καπνίσει;

ΤΟ ΑΝΕΚΔΟΤΟ ΜΑΣ

Έχω ένα φίλο Επιπλοποιό που πρόσφατα είχε πάει στο Παρίσι, για να παρακολουθήσει μια Έκθεση σχετικά με το design επίπλων.

Ο φίλος μου γύρισε ενθουσιασμένος από το ταξίδι του στη Γαλλία και όταν συναντηθήκαμε, άρχισε να μου μιλάει με θαυμασμό για τις Γαλλίδες!!!

Άκου τι έγινε, μου λέει ... Είμαι όλος αυτιά του λέω.

Κατεβαίνω στο μπαρ του ξενοδοχείου και χαζεύω στην τηλεόραση.

Όμως, από γαλλικά δεν ξέρω ούτε λέξη και μου την έχει σπάσει άγρια.

Βλέπω απέναντι μία ωραία γυναίκα. Την κοιτάζω, με κοιτάζει, αλλά ...

Αφού δεν ξέρω να πω τίποτα, παίρνω ένα χαρτί και ζωγραφίζω ένα φλυτζάνι.

Της το δείχνω και, σκέτη γάτα, ρε παιδί μου, κατάλαβε... ότι της πρότεινα να πάμε για καφέ ...

Πάμε σε μια καφετέρια και πίνουμε τον καφέ μας.

Την κοιτάζω, με κοιτάζει, αλλά ...

Πέρασε η ώρα, νιώθω ότι θέλει να φύγουμε, εγώ δεν θέλω να την χάσω.

Παίρνω μία χαρτοπετσέτα και ζωγραφίζω ένα πιάτο και ένα μαχαιροπίρουνο.

Σκέτη γάτα, ρε παιδί μου, κατάλαβε ότι της πρότεινα να πάμε για φαγητό ...

Πήγαμε, φάγαμε, ήπιαμε κρασί Μπορντώ κ.λπ. πέρασε η ώρα ...

Κακό πράγμα φίλε μου, να μην ξέρεις να πεις δύο λόγια ...

Δεν ήθελα να την χάσω, όταν κατάλαβα ότι έπρεπε να φύγουμε.

Ζήτησα τον λογαριασμό και ζωγράφισα στο χαρτί ένα ποτήρι.

Σκέτη γάτα, ρε παιδί μου, κατάλαβε ότι της πρότεινα να πάμε για ποτό ...

Πήγαμε, ήπιαμε ένα ποτό, ήπιαμε δύο, ακούσαμε μουσική, πέρασε πολύ η ώρα και τότε παίρνει ένα χαρτί η γυναίκα και μου ζωγραφίζει ένα κρεβάτι ...

Τρελάθηκα φίλε μου!!!

Σκέτη γάτα, ρε παιδί μου.

Πού κατάλαβε, ρε φίλε, ότι είμαι επιπλοποιός;

οδρλ

Οι επτά αποτσίγαρο που μαζεύει τα κάνει ένα τσιγάρο. Αν βρήκε 49 αποτσίγαρο πόσα τσιγάρα θα καπνίσει;

ΗΣΗΤΗΝΑΥ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΟΝΗΣ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ

Αγαπητοί μου Χριστιανοί και ενορίτες με την χάριν του Θεού γιορτάσαμε και φέτος την μνήμην του Αγίου Ιωάννου του Προδρόμου με την συμμετοχή των συγχωριανών φίλων και επισκεπτών.

Την παραμονή της μνήμης Του τελέστηκε Μέγας Πανηγυρικός Εσπερινός μετ' αρτοκλασίας εις την Ιεράν Μονή του Τιμίου Προδρόμου. Παρέστη ως εκπρόσωπος του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου κ.κ. **ΘΕΟΚΤΙΣΤΟΥ**, ο Πρωτοσύγκελλος της Ιεράς Μητροπόλεως Φωκίδος, Πανοσιολογιώτατος Αρχιμανδρίτης π. Νεκτάριος Μουλατσιώτης. Επίσης ανήμερα της Εορτής συλλειτουργήσε με τους Ιερείς π. Θεοφάνη Μπατσιαούρα, π. Ιωακείμ και π. Ξενοφώντα Τριβήλο και ομίλησε εποικοδομητικά στο εκκλησίασμα.

Η Διαχειριστική Επιτροπή της Μονής θα ήθελε να σας ενημερώσει ότι υπάρχουν πολλά προβλήματα στα κτίρια καθώς και στον περιβάλλοντα χώρο π.χ. η κατεστραμμένη στέγη του πρώτου κτιρίου θα πρέπει να αντικατασταθεί εξ ολοκλήρου γιατί όταν βρέχει πλημμυρίζουν οι εσωτερικοί χώροι (για το λόγο αυτό έχουν ήδη ξεκινήσει οι εργασίες αντικατάστασης).

Στη συνέχεια αφού ολοκληρωθούν οι εργασίες στο δεύτερο κτίριο θα πρέπει να χτιστούν - διαμορφωθούν δυο κελιά κατάλληλα για διαμονή μοναχών προκειμένου κάποια στιγμή το Μοναστήρι να επανδρωθεί.

Κατόπιν είναι απαραίτητο να γίνουν εργασίες στον περιβάλλοντα χώρο για να βελτιωθεί η λειτουργικότητα και η ασφάλεια.

Για όλα τα παραπάνω και γνωρίζοντας τις δυσκολίες που υπάρχουν απευθύνουμε έκκληση-παρακλήση προς κάθε ευαισθητοποιημένο συγχωριανό, φίλο, ευλαβή προσκυνητή για οικονομική βοήθεια προκειμένου να ολοκληρωθούν οι εργασίες ώστε η Μονή να παραμείνει ανοικτή και επισκέψιμη.

Τέλος θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε όλους όσους έχουν προσφέρει με οποιοδήποτε τρόπο στην Ιερά Μονή.

Ευχόμεθα όπως ο Τριαδικός Θεός διά πρεσβειών του Τιμίου Προδρόμου να χαρίζει προσωπικά στον καθένα Αγάπη, Ειρήνη, Υγεία, Χαρά, Ευλογία πνευματική και Άπειρον Έλεος.

Υ.Γ. Για όποια προσφορά κάνετε να ζητάτε απόδειξη για την ύπαρξη διαφάνειας καθώς και για τη δημοσίευση των ονομάτων στην εφημερίδα του Συλλόγου.

**ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ ΘΕΡΜΑ
Η ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ**

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΙΕΡΕΑΣ ΘΕΟΦΑΝΗΣ ΜΠΑΤΣΙΑΟΥΡΑΣ**

**ΤΑ ΜΕΛΗ
ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ
ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ ΚΑΡΑΤΖΑΦΕΡΗΣ
π. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΑΡΟΝΙΚΟΛΑΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΖΑΧΑΡΗΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΙΑΠΕΡΑΣ**

Συγχωριανοί μας επαγγελματίες

ΑΝΕΛΚΥΣΤΗΡΕΣ

ΤΕ.Χ.ΡΑ. ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ
Βασίλειος Ράπτης & ΣΙΑ Ο.Ε.
Οικοδομικές Επιχειρήσεις
- Ανελκυστήρες
Καισαρείας 30-32 Βύρωνα
Τηλ.: 210 7643252
Καράμπελας Κώστας Α.Ε.Β.Ε.
Ανελκυστήρες
Αντιπροσωπείες - Εισαγωγές
Εδρα: Αλκαμένους 109 & 122
Αθήνα 10446
Τηλ.: 210 8811927, 210 8816033
Fax: 210 8822308
Κολοδού Κ. Υιοί Ε.Π.Ε.
Εγκαταστάσεις-συντηρήσεις
ανελκυστήρων
Θεσσαλονίκης 98 Κ. Πετράλωνα
Τηλ.: 210 3456091 • Fax: 210 3413031

ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΕΣ & ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ

Γρηγοράκης Βασίλης Χ.
Αρχιτέκτων Μηχανικός Ε.Μ.Π.
Θυσίας 35 Μεσολόγγι
Τηλ.: 26310 26935 Κιν.: 6974 326186
Ζουμά Κων. Μαρία
Διπλ. Πολιτικός Μηχανικός
Εργολήπτρια Δημοσίων Έργων
Μελέτη-Κατασκευή
-Επιβλεψη Οικοδομών -
Τακτοποίηση αυθαιρέτων
Π. Γρηγορίου Ε' 51 Ίλιον
Τηλ.-Fax: 210 2631143
Κιν.: 6972345438
Κανούρης Γιάννης Δημ.
Αρχιτέκτονας Μηχανικός
Εθν. Αντίστασης 12 Μαρούσι
Τηλ.: 210 6141584
Κιν.: 6977995489
Τριθήλου Μαρία & Χρύσα Βασ.
Αρχιτέκτονες/Μηχανικοί
ΜSc Ε.Μ.Π.
Μελέτη - Επιβλεψη οικοδομών
Τακτοποίηση αυθαιρέτων
Πιπίνου 5, Αθήνα
Τηλ.: 6972937146 - 210 8236066

ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ

Τσούμας Νίκος
Ιθακής 119 Άνω Γλυφάδα
Τηλ.: 210 9634103 Γραφ.: 210 9853822
Κιν.: 6932346612

ΒΙΒΛΙΟΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΑ

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ
Παύλου Π. Αικατερίνη
Ιπποκράτους 191-195 Αθήνα 11472
Τηλ.: 210 6468787 & 6972276222
site: www.tobibliopolio.gr
• e-mail: biblio@hol.gr

ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΑ

Μαυραγάνης Γιάννης
Αθλητικό Κέντρο Βύρωνα
Χειμάρas 19 & Κολοκοτρώνη
Τηλ.: 210 7629083 Κιν.: 6973683776

ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ

Γρηγοράκη Μαρία
Διδότου 52, 10681 Αθήνα
Τηλ. 210 3821662
• Κιν.: 6932356242
e-mail: grigoraki.mar@gmail.com
Λαθιδας Δημήτρης - Αλέξανδρος
Ζ. Πηγής 2-4 Αθήνα
Τηλ.: 210 3617257
Σμυρνής Δημήτριος
25ης Μαρτίου 8, 15124, Μαρούσι
Τηλ. γραφείου 211-0143482
Κιν. 6944 618766
e-mail: smirnisd@gmail.com
Τσέλιου Νικ. Χριστίνα
Α. Μεταξά 7 Γλυφάδα
Τηλ.-Fax: 2110142869
- 210 6924654 • Κιν.: 6946857665
e-mail: christina.tsel@yahoo.gr

ΔΙΑΙΤΟΛΟΓΟΙ

Δήμητρα Γ. Τσιώτα
Διαιτολόγος - Διατροφολόγος
Αθλητική Διαιτολόγος
Απόφοιτος Βρετανικών
Πανεπιστημίων
University of Surrey (BSc)
University of Aberdeen (MSc)
25ης Μαρτίου 12 Περιστέρι 12132
Τηλ.: 210 5748221

ΕΙΔΗ ΑΛΙΕΙΑΣ

Μαστρογεωργίου Θανάσης
Είδη Αλιείας
Δ. Πλακεντίας 74 Αμπελόκηποι
Τηλ.: 210 6916762

ΕΙΔΗ ΕΝΔΥΣΗΣ

Κάππας Κώστας Ι.
Γυναικεία ενδύματα
Όθωνος & Παπαδημητρίου 18 Κορωπί
Τηλ.: 210 6627498 • Κιν.: 6974882669

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΑ ΔΩΜΑΤΙΑ

Μελίστας Χρ. Σπύρος
Μελίστα Σπ. Αθηνά
Ενοικιαζόμενες γκαρσονιέρες
πλήρως εξοπλισμένες
Αρτοτίνα Φωκίδας
Τηλ.: 6975915411 - 6977081015
Μερζάκης Κώστας
Ενοικιαζόμενα δωμάτια και
γκαρσονιέρες
Ι. Λέκκα 1 Λουτράκι
Τηλ.: 27440 22456

ΕΠΙΠΛΑ

Γιαννουδάκης Κώστας
(συζ. Ευφροσύνης Α. Σιώκη)
Επιπλα γραφείου
-Μεταλλικά-Βιβλιοθήκες-Ντουλάπες
Ερμού 103 Αθήνα
Τηλ.: 210 3212402

ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΑ - ΚΑΦΕΤΕΡΙΕΣ

Κατσαρός Νίκος
Εστιατόριο - Καφέ "Έν πλω"
Μοναστηράκι Δωρίδας
Τηλ.: 26340 51522 • Κιν.: 6944777612
Κατσαρός Μπάμπης & Γιάννης
Χασαποταβέρνα
Ευπάλιο Φωκίδας
Τηλ.: 26340 51296
Μασούρας Αριστοτέλης Κ.
Καφενείο-Ουζερί "ΤΑ ΒΑΡΔΟΥΣΙΑ"
Λ. Ριανκούρ 20 Αθήνα
Τηλ.: 210 6410453
Τριβήλος Κώστας Αρ.
Καφέ μπαρ-Ψησταριά
Αρτοτίνα Τηλ.: 22660 51828
WALL PRESS CAFE BAR
Σιώκη Ευφροσύνη
Μπότσαρη 6-8 Ηλιούπολη
Τηλ.: 210 9943733
e-mail: wallpress@hotmail.com

ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ

Αφοί Μαυραγάνη του Αποστόλου
Ζωοτροφές - Είδη κυνηγίου
Ευηνχώρι Μεσολογγίου

ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΚΑ & ΥΔΡΑΥΛΙΚΑ

Κατσαρός Δημήτρης
Ηλεκτρικές εγκαταστάσεις
Αγριλιά Μεσολογγίου
Τηλ.: 26310 26466 • Κιν.: 6977944673
Αρτοτίνα: 22660 52687
ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΙΚΗ ΕΥΗΝΟΧΩΡΙ
Ξηρού Γεωργία Β.
Υδραυλικά - Θέρμανση - Αρδευτικά
- Μελέτες - Εγκαταστάσεις
Τηλ.: 26310 39586
Τσαμαδιάς Θανάσης
Ηλεκτρολογικές εργασίες
Λευκωσίας 9 Γλυφάδα
Τηλ.: 210 9612606 - 210 9646726
Κιν.: 6944610184

ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΚΑ & ΥΔΡΑΥΛΙΚΑ

Τσέλιος Γιώργος Κ.
Υδραυλικά-Είδη Θέρμανσης
Ιπποκράτους 4 Π. Φάληρο
Τηλ.: 210 9815025

ΙΑΤΡΟΙ

Δρούγκας Σ. Γεώργιος
Ειδικός Καρδιολόγος
Μέλος της Ελληνικής
Καρδιολογικής Εταιρείας
25ης Μαρτίου 76 Πετρούπολη Τ.Κ. 13231
Τηλ.-Fax: 210-5059754
κιν.: 6974581726
Παλασκώνης Ιωάννης Δ.
Ιατρός - Γενικός Χειρουργός
Ιατρείο: Λευκωσίας 49 Αθήνα
Τηλ.: 6944883425
Τηλ/Fax: 210 8617201
Κλινική ΑΠΟΛΛΩΝΕΙΟ
Τηλ.: 210 6926501
Τσιτισής Βασίλης Αρ.
Γυναικολόγος
Επιμελητής Α' Μαιευτικής
Γυναικολογικής Κλινικής
Γενικό Νοσοκομείο Πύργου
Κιν.: 6944792525
Τσιώτα Ασπασία
Ψυχολόγος
Χώρος Συμβουλευτικής
& Ψυχοθεραπείας
Πατρ. Ιωακείμ 2 Περιστέρι 12132
Τηλ.: 210 5775255
e-mail: aspasia.tsiota@gmail.com
Φασίτσας Δημήτρης
Ειδικός Καρδιολόγος
Διδάκτωρ Πανεπ. Αθηνών
Λ. Κηφισίας 330 Χαλάνδρι
(είσοδος από Κορδελιού 8)
έναντι Νοσοκ. Υγεία Τ.Κ. 15233
Τηλ.: 210 6855951-2-3-4
Fax. 210 6855949 • Κιν.: 6934781806
www.kardiologico.gr
e-mail: kardio@otenet.gr

ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΙ ΚΤΙΡΙΩΝ

Λαθιδας Αλέξανδρος
Όμιλος Εταιριών
Σταδίου 51 Αθήνα
Τηλ.: 210 3246397 - 210 3219605
- 210 3216164

ΚΟΜΜΩΣΕΙΣ

Nana Κορμωτήριο
Νανά Παπαβασιλείου
& Σοφία Καρβέλη
Γυναικεία - Ανδρικά - Παιδικά
Δημοκρατίας 3 & Λ. Ειρήνης Πεύκη
Τηλ.: 210 8068116

ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΑ

Μπρασούνος Γεώργιος
Λιάκατα 10 Μεσολόγγι
Τηλ.: 26310-24753 • Κιν.: 6977436574
ΣΕΡΕΝΤΕΛΛΟΣ ΔΩΡΙΚΑ ΚΡΕΑΤΑ
Ευπάλιο Φωκίδας
Τηλ.: 26340 52000 Οικ.: 26340 53152
Κιν.: 6946636590

ΚΤΗΝΙΑΤΡΟΙ

Κανούρης Αθ. Τάσος
Λ. Μεσογείων 419
Τ.Κ. 15343 Αγ. Παρασκευή
Τηλ. 210-6015181 Fax: 210-6003906
e-mail: tasoskanouris@gmail.com

ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ - ΕΚΤΕΛΩΝΙΣΜΟΙ

Αποστολάκης Βαγγέλης
Εκτελωνιστικές εργασίες
Λ. Δημοκρατίας 143 Κερατσίνι
Τηλ.-Fax: 210 4003244
Κιν.: 6972236732
TAXISCODE
Παπαναστασάτου Αγγελική
Φοροτεχνικό-Λογιστικό γραφείο
Α' τάξης
Μωρογιάννη 14 - 12133 Περιστέρι
Τηλ.: 210 5776108 - 6979227073
Fax: 210 5719550
e-mail: aggpapa@otenet.gr

ΜΕΣΙΤΙΚΑ

ΕΥΡΩΚΤΗΜΑΤΟΜΕΣΙΤΙΚΗ
Κατσαρού Β. Μαρία
Ευπάλιο: Τηλ.: 26340 51619
Κιν.: 6973007819
Αθήνα: Ξάνθου & Παπαφλέσσα
15451 Ν. Ψυχικό
Τηλ.: 210 6749557 Fax: 210 6712706
Κιν.: 6946578063
Μαυραγάνης Περικλής Σταμ.
Σύμβουλος Ακινήτων
Αναξαμένους 5 Χαλάνδρι 15238
Τηλ./Fax: 210 6010660
Κιν.: 6974317194
www.mesitiko-mavraganis.gr
perikles.mavraganis@gmail.com

ΜΕΤΑΛΛΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ
ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΥ

Τσέλιος Αθ. Γεώργιος
Μεταλλικές κατασκευές
-Μεταλλικά Κτίρια
Κουφώματα Αλουμινίου
-Σκάλες-Συστήματα Σκίασης
Τσώρτσιλ 32 Ηλιούπολη
Τηλ. 210 9932378 Fax: 210 9931887
Κιν. 6948537807
email: info@gtselios.gr
www.gtselios.gr

ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΙ

Τσώρης Ηλίας
Πλ. Μεσολογγίου 8 Παγκράτι
Τηλ.: 210 7220826

ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

Κορδοπάτης Γιάννης
Οικοδομικές εργασίες
Πέτρουλα 4 Μεσολόγγι
Τηλ.: 26310 24118 & 6977 463850
Τσαμαδιάς Χρήστος
Οικοδομικές εργασίες
Άγιος Αθανάσιος Μεσολογγίου
Τηλ.: 26310 24000

ΠΡΑΤΗΡΙΑ ΚΑΥΣΙΜΩΝ

Κακαλής Δημήτρης
Πρατήριο υγρών καυσίμων
Λ. Πεντέλης 139 Χαλάνδρι
Τηλ: 210 6840850 & 6977682015

ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ & ΕΜΠΟΡΙΟ
ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ

Ζαχαρής Νίκος
Εξουσιοδοτημένο συνεργείο FORD
1ο χλμ Εθν. Οδού Ναυπάκτου - Ιτέας
Καρούλα Δάφνης Ναύπακτος
Τηλ.: 26340 29630
Κουτσόδουλος Γιάννης
NISSAN SERVICE
Ιπποκρήνης 45 & Κοκκινοπούλου
Ζωγράφου • Τηλ.: 210 7704990
Τσιτισής Γιάννης Κ.
Συνεργείο αυτοκινήτων
Παντός τύπου
Εργατών Τύπου 12 Κάτω Ηλιούπολη
Τηλ.: 210 9709632
Κιν.: 6972953532
Μπρασούνος
Εξουσιοδοτημένος
Επισκευαστής OPEL
Κωνσταντίνος Β. Μπρασούνος & ΣΙΑ Ε.Ε.
Τ.Κ. 14342 Ν. Φιλαδέλφεια
Τηλ.: 210 2773296 Fax: 210 2794102
e-mail: kbraunos@otenet.gr

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΩΝ

Κυριάκος Δ. Μαυρόπουλος
Web Designer & Developer
Μεσολογγίου 108 Αιγάλεω 12242
Κιν.: 6942597515
webkyr81@gmail.com

ΤΑΧΙ

Μαρτέκας Θεμιστοκλής Ευθ.
Τηλ.: 210 9735511
Μαρτέκας Κώστας Ιωαν.
Ράδιο - TAXI Αγρινίου Νο 127
Τηλ. κέντρο 26410-44616-17
Κιν.: 6932771154
Μπαλής Γιώργος Νικ.
Βλαχόπουλων 32 Μεσολόγγι
Τηλ.: 26310 27143 & 6977434828
Μαυραγάνης Χρ. Γιάννης
Άγιος Γεώργιος Μεσολογγίου

ΤΕΝΤΕΣ

Αυζώτης Βασίλης
Τέντες-Πέργκολες
Κατασκευή & Εμπορία
Χονδρική - Λιανική
Δημοχάρους 3 Περιστέρι
Τηλ.: 210 5728124 - 210 210497
Fax: 210 5743784 Κιν.: 6932003232

ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ

Μαυραγάνης Περικλής Κων.
Τηλεπικοινωνίες
Αυτοματισμός γραφείου
Στρατηγού Μακρυγιάννη 10Α
Νέα Φιλαδέλφεια Τ.Κ 143 42
Τηλ.: 210 2519336 Fax: 210 2516104
www.mavraganis.gr
e-mail: periklis@mavraganis.gr

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ

Παλασκώνη Κ. Αικατερίνη
Γραφείο Γενικού Τουρισμού
EOS TRAVEL
Εισιτήρια ακτοπλοϊκά, αεροπορικά.
Κρατήσεις ξενοδοχείων,
εκδρομές, ενοικιάσεις πούλμαν
Βείκου 31 Γαλάτσι
Τηλ.: 210 2138866 - 210 2930111
& 210 2928028
Παλασκώνης Κώστας
Γραφείο Γενικού Τουρισμού
Βείκου 31 Γαλάτσι
Τηλ.: 210 2928028-210 2930066

ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΕΣ

Βήττας Δημήτριος
Φυσιοθεραπεία
• Ηλεκτροθεραπεία
• Θεραπευτική μάλaxη • Διαθερμία
• Laser • Θεραπεία οσφύος
• Γυμναστική
Ελεούθ. Πολιορκημένων 12 Μεσολόγγι
Τηλ.: 26310 27242 Κιν.: 6947354639
Μανωλάς Ιάκωβος & Τσούμα Βάνα
Φυσιοθεραπευτήριο
Βασ. Γεωργίου Β' 29 & Σπ. Μερκούρη
Παγκράτι • Τηλ.: 210 7229447

ΦΥΤΩΡΙΑ

Κατσούνη-Κολοδού Ειρήνη
Φυτώριο-Δέντρα-Θάμνοι-Γλάστρες
5ο χλμ. Λεωφ. Σπάτων
Τηλ: 210 6666178
Κατσούνης Νίκος Κ.
Φυτά εσωτ. χώρων-Λιπάσματα-
Χώματα-Σπόροι
Εθν. Αντίστασης-Λεωφ. Σπάτων
Τηλ: 210 6666213

ΦΩΤΟΓΡΑΦΗΣΕΙΣ

Τσόγκας Θανάσης
Επαγγελματική φωτογραφία-VIDEO
Τηλ.: 210 6464018 Κιν.: 6974975160

ΧΡΩΜΑΤΑ - ΣΙΔΗΡΙΚΑ

Μαστρογεωργίου Αγγαία
Χρώματα - Σιδηρικά
Είδη Οικιακής Χρήσης
Αγ. Τριάδας 63 & Κων/νου
Όθωνος Δάβαρη - Παιανία
Τηλ.: 210 6645895